

MI MLADI BORCI

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI

STANOVSKI TEDNIK ZA SLOVENSKO DIJAŠTVO. — IZHAJA VSAK PETEK. — LETNA NAROČNINA: DIJAŠKA 16 DIN, NEDIJAŠKA 26 DIN, PODPORN VSAJ 30 DIN. — POSAMEZNA ŠTEVILKA 75 PAR. — UREDNIŠTVO IN UPRAVA V LJUBLJANI V STRELIŠKI ULICI 12/II. — ČEKOVNI RAČ. ST. 16.078.

LETO II.

LJUBLJANA, PETEK, 6. MAJA 1938.

STEV. 34.

Živeti, učiti in se žrtvovati! Sv. oče mladini KA.

Dne 21. aprila 1938. je sv. oče sprejel nad 150 škofijskih predsednikov italijanske mladinske Katoliške akcije. Sprejem je bil slovesen in pomenljiv, pomenljiv toliko bolj, ker je papež v živih besedah pokazal mladini Katoliške akcije temelje in sredstva resnično krščanskega življenja in apostolata.

TREBA MOLITVE IN ODPOVEDI!

Živeti je treba iz molitve in zakramentov, predvsem iz zakramenta sv. birme! A ne samo to, marveč naučiti se tudi, kako druge učiti krščanskega življenja in apostolata; toda to bodo borci Katoliške akcije dosegli samo tedaj, ako bodo storili nekaj več, kot jim nalagajo njih vsakdanje dolžnosti, ako se bodo žrtvovali, se mnogim stvarjem odpovedali.

To so dalekosežne misli sv. Očeta, ki si jih morajo prisvojiti predvsem borci Katoliške akcije. Toda te misli imajo še splošnejši pomen in veljajo tudi za vse one, ki se zanimajo za idejo in organizacijo Katoliške akcije. Primerno je torej, da se o njih razmislimo.

ESTO QUOD DICERIS!

Esto quod diceris, t. j., bodi tvoj, kar se imenuješ! Če si, če hočeš biti član Katoliške akcije in borec Kristusov, se moraš ves predati krščanskemu načinu življenja, stopiti se v očiščujočem ognju božje milosti. Bogata so sredstva, ki ti morejo nuditi milost: molitev, zakramenti... Če ne segaš po njih, si mrlič: v tvoje srce je zarisano znamenje smrti. Tvoje delo bo morda učinkovito, toda ne dolgo. Prvo je življenje, zajeto iz globin posvečujoče milosti božje. Borec Katoliške akcije mora biti otrok božji, živa plamenica, luč sveta; le tedaj bo, kar se imenuje: borec Kristusov.

NAČELNA IZOBRAZBA.

Toda za tako težko nalogo, kot nam jo stavlja Katoliška akcija, ni dovolj samo krščansko živeti, treba je tudi vedeti, mnogo vedeti.

Šolanje borcev Katoliške akcije je torej nujno; potrebni so tečaji, potrebni krožki in druge študijske ustanove, zakaj treba je temeljitega poznanja katoliških načel.

Borec Katoliške akcije mora mnogo vedeti, vedeti več kakor drugi, kajti nihče ne more dati, česar sam nima. On mora mnoge učiti! Gorje, če učitelj ne zna veliko več kot učenci!

Posebej pa velja to za tiste, ki imajo nalogo, da vodijo svoje tovariše. Zlasti ti morajo živeti kot borci Kristusovi in se naučiti, kako svoje tovariše usposobiti za dobro in pravilno borbo.

ODPOVEDI! ODPOVEDI!

Katoliška akcija je nekaj več kakor izvrševanje vsakdanjih krščanskih dolžnosti. Katoliška akcija se gradi na odpovedi. Marsičemu se je treba odreči, kar je sicer dovoljeno, kar je neoporečno ali celo dobro; marsikaj se mora prevzeti in izpolniti, kar sicer ni zapovedano.

Kako neumestno in nesrečno je torej tisto vedno očitanje, da organizacija KA jemlje mlademu fantu svobodo, da mu krati samostojnost in osebno izvirnost!

Nihče ne pravi, da to ni velika žrtev, če se je treba kedaj v tej ali oni stvari odpovedati svobodi, če je treba svojo zamisel opustiti, svojo voljo podrediti. Toda saj prav za to gre! Kdor hoče cilj, mora hoteti tudi sredstva! Katoliške akcije brez žrtev in odpovedi ni!

Iz tega sledi, da je treba člane KA navajati na žrtve. Fant, ki ni zmožen majhnih odpovedi, tudi ni zmožen velikih dejanj! Teh pa zahteva od njega Katoliška akcija.

Kaj bi dejali recimo o onem, ki ne more žrtvovati tobaka ali opustiti branje slabega dnevnika? Ali bo zmožen kdaj večjih žrtev? Ta bo slabši, ki ga bo življenjsko okolje obračalo po mili volji. Resnično apostol bo le tisti, ki bo združeval v sebi z iskrenostjo krščanskega življenja tudi trdno načelno izobrazbo, metodično usposobljenost in večjo voljnost za odpoved.

GLASOVI O RAVNANJU AVSTRIJSKIH KATOLIČANOV

Ko je bila Avstrija priključena Nemčiji, so se katoličani po vsem svetu vpraševali: Kakšna bo usoda avstrijskih katoličanov? Vsem je bila živo pred očmi stiska katoličanov v Nemčiji in pogumna borba nemških škofov, katero je potrdila, odobrila in ji dala smer papeževa okrožnica »Mit brennender Sorge«.

Kakor je okrožnica »Divini Redemptoris« zavzela stališče do komunizma, tako istočasno okrožnica »S pekočo skrbjo« določuje naše stališče do rasizma.

Kakor zahteva pokorščino in pristanek okrožnica »Divini Redemptoris«, tako zahteva priznanje in pokorščino tudi okrožnica »Mit brennender Sorge«. Najvišja avtoriteta Cerkve je govorila o rasizmu in ga obsodila. Ta avtoriteta je papež in proti njemu ne velja nobena druga avtoriteta, ker je vsaka podrejena avtoriteta samo toliko časa avtoriteta, dokler ni v nasprotju z njim, ki je Kristusov namestnik v Cerkvi.

Ta načela zadostujejo za našo sodbo o rasizmu in zadržanju avstrijskih katoličanov.

Avstrijski katoličani in rasizem.

Ko se je Avstrija čez noč znašla v Nemčiji, so morali avstrijski katoličani zavzeti stališče do teh dogodkov.

Jasno je, da je katoličan v vesti dolžan priznati postavno svetno oblast in s svojimi močmi sodelovati pri delu. Tega so se zavedali tudi avstrijski škofje in izdali izjavo, v kateri ponudarjajo svojo vdanost zakoniti oblasti in pozivajo vernike, naj se pri plebiscitu izrečejo za Veliko

Nemčijo. V izjavi pa poleg tega tudi pravijo, »da spremljajo bodoče delo nacizma s svojimi najboljšimi željami in s svojim blagoslovom, ter priporočajo tudi vernikom, da se tako opredele«. Kardinal Innitzer je poslal še posebej pismo plebiscitnemu komisarju Bürckelu, katero zaključuje s pozdravom »Heil Hitler!«

Ta škofova izjava naj bi torej vodila ravnanje in mišljenje avstrijskih katoličanov o rasizmu.

Glasovi iz Nemčije

Po taki izjavi avstrijskih škofov se je zagnal ves nemški rasistični tisk z vso silo v nemške škofove in jim očital, da nočejo iti z narodom tako kakor avstrijski. Tudi nemški episkopat bi moral dati, tako je zahtevalo to časopisje, enako izjavo.

Glas iz Vatikana.

Načelno izjavo avstrijskih škofov o razmerju do rasizma je Vatikan sprejel s pripombo, da ni bila sestavljena po prehodnem dogovoru z njim in tudi ni bila naknadno od njega odobrena, ampak da je bila izdana na odgovornost avstrijskega episkopata samega. Ko je bil kmalu nato kardinal Innitzer v Rimu v avdijenci pri sv. očetu, je dodal še dopolnilno izjavo, da avstrijski škofje nikakor ne odobravajo tega, kar ni v skladu z božjim zakonom, svobodo in pravicami Cerkve. Pravi: »Izjave avstrijskih škofov država in narodnosocialistična stranka ne smeta izrabljati za propagando, in naj je ne razlagata kot da bi vezala v vesti.« Dalje postavljajo avstrijski škofje zahteve glede konkur-

data, šol, protiverske propagande in zahtevajo, da se prizna katoličanom pravica oznanjati in zastopati katoliška načela na vseh področjih javnega življenja.

Vatikanski radio.

Oglasil se je pa tudi vatikanski radio. Ta je v svoji nemški oddaji v predavanju o političnem katolicizmu povedal glede izjave avstrijskih škofov tole:

»...pastirji niso spoznali volka v ovčjem kožuhi, kakor bi to bila njihova dolžnost. Verjamejo obljubam ljudi, katerih bi se morali varovati že zaradi žalostne skušnje drugih in zlasti zaradi besede vrhovnega pastirja. Ti varuhi cerkvenih dobrin zlorablajo svojo učeniško oblast za to, da prepričujejo vernike o resničnosti nekih izjav, ki zadevajo samo zadeve praktičnega, političnega in socialnega življenja. To pa vključuje temu, da o teh trditvah in o dejstvih, na katerih te trditve temelje, veliko pametnih in merodajnih ljudi drugače sodi. Tako ne pristaja cerkvenim učeniškim avtoritetam, da bi postavljale trditve, ki bi merile ali presojale socialne ali narodne uspehe kake vlade. Ni ga vernika, ki bi se moral smatrati v vesti dolžnega, da pristane na tako sodbo kot na sodbo učeniške oblasti in da se orientira v tem smislu, ko gre za uporabo političnih pravic. Vsi pošteni ljudje bodo sodili to vdajo pastirjev dnevnim silam kot pomanjkanje dostojanstva in zvestobe.«

»Osservatore Romano« je kmalu nato prinesel vest, da ta radijski govor ni bil kaka oficialna izjava Vatikana, kar radijski govori itak niso. Govora in njegovih izvajanj pa ni ne grajal ne popravljajal.

»V komunizmu vidimo ravno takega in ravno tako krutega sovraga naše svobode in neodvisnosti kot v nacizmu. Komunizem se z bistvom in svojskim mišljenjem svobodnega švicarskega ljudstva prav tako ne da spraviti v sklad kot narodni socializem. Oba temeljita na protikrščanskem in materialističnem pojmovanju sveta in sta v nepremagljivem nasprotju s krščanskim bistvom Švice.

Kdor hoče našo deželo res braniti pred notranjimi in zunanji nesrečami in pred protikrščanskim nasiljem, ta mora graditi obrambne jezove proti rjavi in rdeči povodnji, ta ne more korakati ne pod novopoganskim kljukastim križem, ne pod krvavo boljševiško zastavo s srpom in kladivom.

Kot katoličani in kot švicarji z vami ne bomo sodelovali nikjer! Krščanska Švica in komunistično pojmovanje življenja, svobodna Švica in nasilje, čeprav zdaj še skrito, krščanstvo in boljševizem si nasprotujejo kakor voda in ogenj.«

Iz pisma Katoliške švicarske mladine na ponudeno roko komunistov
(Glej MMB II. št. 33).

Krepi si voljo!

Napoleon se je odločil, da zavzame Italijo. Generali so mu rekli: »Visočanstvo, Alpe so nam na potu!« »Torej Alpe proč!« »Lottil se je dela; še danes z občudovanjem gledamo njegovo krasno izpeljano cesto nad Simplonom.

Čudovite stvari ustvarja: »moram!«

Den Menschen macht sein Willen groß und klein.

(Človeka napravi volja velikega ali malega). (Schiller).

Glej Demostena! Na morski obali kriči na vse grlo. Pod jezik si polaga kamenčke. Zakaj neki? Hotel se je — rešiti govorne napake... Hotel je — postati govornik. Postal je.

Krištofu Kolumbu so računi pokazali, da se mu odpira nova pot v Indijo. S tremi starimi ladjami španske kraljice pluje po Atlantiku in po neizmernih trudih odkrije »Novo zemljo«.

*

Ne izgovarjaj se: »Nimam sreče!« To je samo izgovor lenih ljudi. Sreča je prazna beseda, ki nima nobenega pomena. Za »krepko voljo« ni merodajna niti sreča niti nesreča, zanjo je odločilen... »hočem!«

Fortes fortuna adiuvat!

*

Tudi ne govori: »Nimam talenta!«

Ako jih morda v resnici nimaš pet, jih imaš tri, vsaj enega. Pri-

deni temu odločilni »hočem«, v nekaj letih se boš veselil lepega uspeha! Varuj se pa, da morda edinega talenta ne zakoplješ!

Gutta cavat lapidem, non vi, sed saepe cadendo.

Kaplja še kamen zvoleti, ne s silo, le s padanjem čestim.

Ne pričakuj, da ti bo močna volja pripomogla do takojšnjih uspehov. Zato ne popuščaj in ne kloni!

Tudi veleum ne zmore ničesar brez vztrajnosti:

Vergilij je skozi dvajset let pravljil in spolnjeval Eneido.

Dante je trideset let klesal svojo »Božansko komedijo.«

Fenelon je osemnajstkrat pre naredil »Telemaha«.

Slavni Edison je po cele noči — in to skozi deset let — preždel v delavnici, da je svetu mogel pokazati svoje iznajdbe. V najhujšem delu tudi po dvajset ur na dan!

Apelles je govoril: Nulla dies sine linea! Ne sme biti dne, ko ne bi napravil vsaj ene poteze po platnu!

Brez potu ni medu, brez borbe ni zmage!

*

Lenuhi pogostokrat govore: »Bolan sem, boli me glava,« ali kaj podobnega. Če bi bili odkritosrčni, bi rekli: »Nimam volje.«

»V volji je človek močan. Njegova sreča in veličina je v volji. Z voljo si kupi nebo.« (Meschler).

ŠPANJA NA EVHARISTIČNEM KONGRESU V BUDIMPEŠTI

Zaradi težavnih razmer ne bodo mogli Španci v večjem številu priti na kongres v Budimpešto. Hočejo pa vendar vsak nekaj prispevati k veličastnemu slavlju našega Kralja. Kardinal Gomá y Tomás sporoča, da bodo Španci darovali za kongres vino za vse svete maše tistih dni: »Vino, ki so ga rodile trte naših gor, naše s trudom obdelane svete zemlje, bogato prepojene z mučeniško krvjo tisočerihi duhovnikov in gorečih vernikov. Katero lepše darilo bi mogli dati za kongres kakor ta simbolični dar vina, prepojenega s krvavimi žrtvami naših bratov, vina, ki se bo spreminjalo v kri Sinu božjega, ko bodo duhovniki izgovarjali nad njim besede spremenjenja? Belgija bo darovala pšenico za sv. hostije, pšenico, ki vsako njeno zrnce pomeni majhno žrtev tistega, ki jo je daroval. Italija bo poslala cvetja svoje lepe dežele, ki bo na kongresu deževalo iz aeroplanov. Naš dar pa bo dar ljubezni in žrtve v podobi vina in krvi. In ko se bo sv. Kri nad sklonjenimi glavami katoliških množic v kelihih dvigala, tedaj bo Gospod s prijaznim obličjem sprejel daritev svojega sina in zbrisal v svojem neskončnem usmiljenju strašni madež, ki ga je zagrešila Španija po svojih sinovih.«

Hugh Wilson, poslanik USA v Berlinu:

»Blagor njim, ki so rojeni v kat. Cerkvi«

Mnogokrat slišiš po naših gimnazijah in tudi druge ljudi, ki prezirljivo govore o Cerkvi, češ: »Cerkve je odpovedala, njen nauk je zvođenel, nima nobene moči, nobenega vpliva na modernega, prosvetljenega človeka. Cerkve zatira umetnost in je protinarodna. Kaj naj še iščemo v njej?« Tako se petelinijo taki, ki dostikrat niso pogledali dalje po svetu kot čez zvonik domače farne cerkve.

Hugh Wilson, ki je bil imenovan za poslanika USA v Berlinu, po veri protestant, je pred kratkim izdal knjigo »Vzgoja diplomata«. V njej popisuje vtise in spomine na svojo dolgo diplomatsko službo v Franciji, na Portugalskem, v Nemčiji in rajni cesarski Avstriji. In ta mož, ki menda bolj pozna svet kot pa naši praznoglavi zabavljivci, je o Cerkvi zapisal tole:

»Nisem ud katoliške Cerkve, a vendar napravlja name silen vtis delavnost katoličanov in večnost Cerkve. Ko so se zrušila kraljevstva, cesarstva, ljudovlade, je Cerkve vedno ostala kot v prvih stoletjih. Kadar treba, graja tudi vladarje in je edina sila, ki jo vsi s spoštovanjem poslušajo in ki stoji nad ozkimi mejami narodnosti. Narodi jo morajo poslušati tudi takrat, ko se zdi, da vstaja proti njihovim narodnim željam; poslušati jo morajo politiki, čeprav niso katoličani.«

Poslanik omenja dalje, kako je Cerkve vedno skrbela za resnično umetnost. Govoreč o katedralah v Reimsu in Milanu piše, kako je Cerkve vedno spodbujala zlasti vse, ki so se bavili s stavbarstvom. »Tudi v najmanjšem kraju skušajo verniki svojo cerkveno olepšati, ji vdahniti življenje, dočim so protestantske cerkve tako mrtve. Samo v nekaterih velikih angleških katedralah sem našel nekaj lepote, ki je pa niso ustvarili protestanti, marveč katoličani.«

Konča pa s stavkom, ki si ga je vredno globoko vtisniti v srce in ki naj v nas vedno vžiga ponos in ljubezen do naše svete Cerkve:

»Blagor njim, ki so rojeni v katoliški Cerkvi!«

Vzajemnost katoliških Slovanov

Poročilo o kongresu Slavicae Catholicae 19. — 22. julija 1937.

Ljubljana 1938. Založil Slovanški klub.

Pred kratkim je izšlo izčrpno poročilo o kongresu Slavicae Catholicae, ki se je vršil lani junija meseca v Ljubljani.

Uvodne besede je knjižici napisal prelat dr. F. Grivec v jedrnatem članku, ki nosi naslov: Vzajemnost katoliških Slovanov. V njem obrazloži pisatelj pomen ljubljanskega kongresa.

Referati.

Knjižici dajejo trajno vrednost referati, ki so jih imeli predavatelji na kongresu. Trije referati so pisani v slovenščini, po eden češki in poljski, dva slovaška.

V predavanju prelata dr. Grivca o slovanski ideji kneza Koclja in škofa A. M. Slomška dobimo jasno sliko o zaslugah velikega panonskega kneza, ki je prav za prav omogočil uspešno delovanje sv. Metoda po smrti sv. Cirila.

Dr. France Stele govori o skušnjah dosedanjih med slovanskih stikov. Podaja teorijo slovanske vzajemnosti, razpravlja o praktičnem izvajanju kulturne vzajemnosti in oriše končno še politično in duhovno sodelovanje.

Dr. Zanda iz Prage govori o »Vážnosti, načelnih in možnostih slovan. zblízanja v bodočnosti.«

Drago Obržan posveča svoje predavanje Slovanom v izseljenstvu. Najprej razlaga položaj izseljencev in pokaže naloge, ki se tičejo domovine in končno govori o stikih med slovanskimi izseljenci.

Dr. J. Rajec iz Bratislave razpravlja o važnem in zanimivem vprašanju »Enciklika Divini redemptoris in Slovanstvo« Poljak Jan Stolarski iz Krakova in Slovak J. Ambruž iz Bratislave sta napisala vsak po en članek o nevarnosti komunizma in brezboštva za Slovanе.

Resolucije.

Knjižico zaključujejo resolucije, ki so bile sprejete na zaključnem zborovanju Slavicae Catholicae v Ljubljani 1937. Prvi del resolucij se obrača proti komunizmu, drugi govori o notranji organizaciji Slavicae Catholicae in o izseljenkem vprašanju.

Dialektični materializem

Prva točka teh resolucij poudarja nevarnost sovjetske Rusije za duhovno skupnost Slovanov. Glasi se takole:

»Kongres Slavicae Catholicae smatra, da je v sedanosti za duhovno skupnost Slovanov najnevarnejši sovražnik dialektični materializem, kakor je uresničen v SSSR.«

Stanovska reorganizacija akademskih društev.

V drugem delu je posebno važna točka o stanovski reorganizaciji, ki se glasi:

»Slavia Catholica« naj se reorganizira po stanovskem načelu in sicer: akademiki po študijskih strokah, starešine po stanovih. To v interesu poglobitve delovanja.«

Kakor že Pax Romana, tako je torej tudi Slavia Catholica s to resolucijo sprejela današnjemu času primerna organizacijska načela.

To nas je razveselilo. Vendar ob tem ne moremo prezreti dejstva, da se nekatera slovenska katoliška akademska društva nikakor nočejo odločiti za reorganizacijo po stanovih, za tako imenovano specializacijo, in da še vedno vztrajajo pri stari, že okosteneli in potrebam današnje dobe ne več zadostujoči ureditvi.

Ali moramo biti prav mi Slovenci zadnji?

Krylenko o komunistični diktaturi:

»Metode diktature ostanejo iste, osnovane na neizprosнем zatiranju nasprotnikov in terorju in v popolnem soglasju z Leninovimi idejami.« (Izvestija, 12. febr. 1936.)

LISTNICA UREDNIŠTVA

Dne 1. maja je potekel rok za pošiljanje prispevkov za nagradni natečaj. Do tedaj smo prejeli — razen onih, katerih prejem smo že potrdili — še pet novih prispevkov. Gesla so:

- »Marija, sveti mi!«
- »Za narod in za Boga!«
- »Pax hominibus!«
- »Verba docent, exempla trahunt.«
- »Gozdar.«

S tem smo prejeli vsega štirinajst povesti za slovstveno nagrado. — Če je kdo prispevek poslal, pa svojega

Slovenska „Ljudska fronta“ v Pragi

V Pragi so slovenski študentje opustili medsebojne prepire in se zato strnili brez ozira na versko in politično orientacijo v eno vrsto. Pripravljani so, žrtvovati vse svoje sile v slovenske kulturne, socialne in narodno obrambne namene. Nočejo biti izkoreninjenci, marveč vodniki ljudstva in hočejo se »dovoljno« poučiti o temeljnih problemih našega delovnega ljudstva.

»Tovariši! Mi v Pragi smo z združitvijo storili prvi korak k splošni narodni koncentraciji, ki je v današnjih grozečih časih nujnost. Hočemo vam biti zgled. Pozivamo vas, da i vi likvidirate medsebojne ozkosrčne politične spore, da se strnete na demokratični osnovi v mogočno vrsto slovenske inteligence.«

Tako se v glavnih obrisih glasi resolucija novega akademskega društva »Slovenija«.

Clovek se vpraša, čemu ustanavljati novo društvo, ko imajo že »Kreka« v Pragi... Ko pa začno biti plat zvona o grozečih časih, o nujnosti splošne narodne koncentracije na demokratični podlagi, o mogočni vrsti, o fronti, je vse to silno podobno ponudbi švicarskih komunistov.

Še bolj čudno je, da so ta proglašali, ki je gotovo namenjen vsem Slovincem, objavili do sedaj ravno »Dejanje«, »Sobota« in mariborska »Edinost«.

Komunisti imajo na Češkem 7 dnevnikov. Vodilni med njimi je »Rudé pravo«. Drugi komunistični listi večinoma po njem ponatiskujejo glavne članke. In glejte čudo! Resolucija naših združenih študentov je v tem vodilnem komunističnem listu žela lepo pohvalo.

Ali ne bi mogli po vsem tem lahko reči, da je ta pisani ptič »ljudska fronta« v novi obleki?

gesla še ni našel v listnici uredništva, ga prosimo, naj nam to čim prej sporoči.

»Mladi borec.« — Vaše pismo nas zanima. Prosimo, da nam sporočite svoje ime in vas vabimo, da stopite v krog naših sotrudnikov.

Odg. urednik: Ciril Kovač (Ljubljana). Izdaja konzorcij (J. Prešeren, Ljubljana). Tiska Misijonska tiskarna, Groblje-Domžale (A. Trontelj).